

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія з видавничої справи, культури та української філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи**

О.Б.Жильцов

«11» лютого 2014 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВИДАВНИЧО-ПОЛІГРАФІЧНІ СТАНДАРТИ

галузь знань 0303 Журналістика та інформація
спеціальність 5.03030301 «Видавнича справа та редагування»

Київ
2014 рік

Робоча програма «Видавничо-поліграфічні стандарти» для студентів галузі знань 0303 Журналістика та інформація, спеціальності 5.03030301 «Видавнича справа та редагування»
«29» серпня 2014 року - 17с.

Розробники: Ярошенко Роман Васильович, викладач циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології

Протокол від «29» серпня 2014 р. № 1

Голова циклової комісії Л.О. Соловець

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом, структура типова

Заступник директора з навчальної роботи (С.І. Дем'яненко)

Заступник директора з навчально-методичної роботи (З.Л. Гейхман)

Схвалено Методичною радою Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол від «05» вересня 2014 року № 1

«05» вересня 2014 року Голова Методичної ради М.В. Братко

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	5
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	8
II. Тематичний план навчальної дисципліни	9
III. Програма навчальної дисципліни	11
IV. Плани семінарських занять	16
V. Завдання для самостійної роботи	22
VI. Навчально-методична карта дисципліни	32
VII. Індивідуальна науково-дослідна робота	35
VIII. Система поточного та підсумкового контролю знань	39
IX. Методи навчання	41
X. Методичне забезпечення курсу	41
XI. Рекомендована література	42

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Видавничо-поліграфічні стандарти» є базовою нормативною для спеціальності «Видавнича справа та редагування».

Мета навчальної дисципліни:

- ознайомлення із системами стандартів, що можуть використовуватись редактором під час роботи над оригіналом;
- вивчення загальних положень про видавничо-поліграфічні стандарти, що слугуватимуть містком для поглиблення знань при опрацюванні спеціалізованих курсів;
- вивчення вимог стандартів, що регламентують видавничу справу, діловодство;
- освоєння студентом комплексу теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для випуску якісної, відповідної видавничим стандартам продукції різних видів. Вивчення сутності і принципів держаної міжнародної системи стандартизації;
- опанування методики їхнього використання у видавничій діяльності.

Завдання навчальної дисципліни «Видавничо-поліграфічні стандарти»:

- з'ясувати роль нормативних документів у видавничій діяльності;
- встановити видавничі процеси, що потребують стандартизації;
- засвоїти українські та міжнародні стандарти, що використовуються у вітчизняній видавничій справі;
- проаналізувати друковані видання у контексті дотримання стандартів;
- навчитися застосовувати вивчені міжнародні та вітчизняні видавничі стандарти при редакційно-видавничій підготовці до друку книг, газет, журналів, іншої видавничої продукції;
- дати уявлення про раціональні форми і методи самостійної роботи студентів з оволодіння спеціальністю.

Об'єктом навчальної дисципліни «Видавничо-поліграфічні стандарти» є національні та міжнародні видавничі стандарти і норми.

Предметом дисципліни «Видавничо-поліграфічні стандарти» є застосування правил і норм, викладених в нормативно-технічних документах, спрямованих на регламентацію видавничої продукції.

Система контролю знань та умови складання іспиту. Навчальна дисципліна «Видавничо-поліграфічні стандарти» оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 2 модулів.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою.

Форми поточного контролю:

- усна відповідь на практичному занятті;
- доповнення на практичному занятті;
- письмова відповідь на практичному занятті;
- виконання практичного завдання в аудиторії;
- тест за вивченими темами;
- виконання самостійних робіт;
- пошукова робота «Застосування видавничих стандартів у діяльності певного суб'єкта видавничої справи».

Модульний контроль: підсумкова модульна контрольна робота.

Підсумковий контроль знань у формі екзамену.

Вимоги до знань та умінь

Студент повинен знати:

- основні віхи становлення системи національних та міжнародних видавничих стандартів;
- основні поняття редакційно-видавничої діяльності та поліграфії;
- типологію друкованих видань;
- вимоги до оформлення вихідних відомостей;
- вимоги до поліграфічного виконання видань;

- систему прийомів і знаків, що ідентифікують видання в системі світового друку, захищають авторські права тощо.

Студент повинен уміти:

- аналізувати друковані видання з точки зору їх відповідності чинним стандартам;
- давати типологічну характеристику видання за критеріями змісту, оформлення, періодичності випуску тощо;
- оформляти вихідні відомості видань певного виду;
- здійснювати видавниче оформлення видання відповідно до технічних вимог стандартів.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів: 2,5</p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години) — 90 год</p>	<p>Шифр та назва галузі знань 0303 «Журналістика та інформація»</p> <p>Шифр та назва спеціальності: 5.03030301 Видавнича справа та редагування</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст»</p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 3 Семестр: 6</p> <p>Аудиторні заняття: 50 год, з них: лекцій (теоретична підготовка): 20 год; семінарські заняття: 16 год.</p> <p>Підсумковий контроль: 4 год</p> <p>Індивідуальна робота: 10 год. Самостійна робота: 40 год.</p> <p>Вид контролю: екзамен</p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6 семестр

№	Назва теми	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекції	Семінар	Індивідуальні	Самостійне опрацювання	Підсумковий контроль
Змістовий модуль 1. Історія і сучасний стан стандартизації в Україні								
1.	Поняття про стандартизацію. З історії стандартизації	2	2	2				
2.	Вступні зауваги до курсу «Видавничі стандарти». З історії стандартизації	4	4		2	2		
3.	Стандартизація в сучасній видавничій справі: стан, проблеми, тенденції	2	2		2			
4.	Класифікація видавничих стандартів. Сучасний стан розробки та впровадження видавничих стандартів в Україні	6	2	2			4	
5.	Типологія видавничої продукції у трактуванні видавничих стандартів	6	2	2			4	
6.	Типологія періодичних та продовжуваних видань (за національними НД)	4					4	
7.	Видавничі стандарти: основні поліграфічні правила і норми. Видавничі стандарти про поліграфічне виконання книжкового видання	4	4	2	2			
8.	Поліграфічне виконання друкованого видання як чинник його загальної якості	4	4		2	2		
	Підсумковий контроль	2	2					2
	Всього:	34	22	8	8	4	12	2

Змістовий модуль 2.								
Видавничі стандарти у сучасній редакційно-видавничій практиці								
9.	Стандарти та терміни. Їх визначення та використання в роботі редактора	8	4	2		2	4	
10.	Особливості поліграфічного виконання газет і журналів	4					4	
11.	Оформлення вихідних відомостей у неперіодичних виданнях	2	2	2				
12.	Вихідні відомості в книжковому виданні	2	2		2			
13.	Поліграфічне виконання як об'єкт стандартизації	8	4	2		2	4	
14.	Оформлення вихідних відомостей у періодичних і продовжуваних виданнях	6	2	2			4	
15.	Вихідні відомості в періодичних виданнях	2	2		2			
16.	Видавниче оформлення продукції в умовах глобалізації світового друку	8	4	2		2	4	
17.	Макет анотованої каталожної картки книжкового видання. Вимоги до реферату	4					4	
18.	Види нормативних документів, їх значення для роботи редактора	2	2		2			
19.	Метрологічні стандарти, їхнє використання у видавничій справі	6	2	2			4	
20.	Методика роботи редактора з термінологічними стандартами	2	2		2			
	Підсумковий контроль	2	2					2
	Всього:	56	28	12	8	6	28	2
	Разом:	90	50	20	16	10	40	4
		Разом	Аудиторних лекцій	семінар	індивідуальні	Самостійне опрацювання	Підсумковий контроль	

III. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ VI семестр

Змістовий модуль 1.

ІСТОРІЯ і СУЧАСНИЙ СТАН СТАНДАРТИЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

Лекція 1.

Поняття про стандартизацію. З історії стандартизації (2 год)

План

1. Поняття про стандарт і стандартизацію.
2. Закон України «Про стандартизацію».
3. Мета стандартизації. Її об'єкти і суб'єкти.
4. Принципи і засоби.
5. Стандартизація на міжнародному рівні.
6. Співпраця України з міжнародними і регіональними організаціями зі стандартизації (ДСТУ 3281—95 «Порядок розроблення міждержавних стандартів».).
7. Стандартизація як невід'ємна частина історії людської цивілізації.
8. Стандартизація і видавнича справа: ретроспективний огляд.
9. Сучасна видавнича стандартизація в Україні.

Основні поняття: стандарт, стандартизація, принцип, закон, засіб, рівень, організація, цивілізація, ретроспекція, видавництво.

Рекомендована література:

1. *Добровольський О., Хойнацький М.* Свого цураємось, а чужого не розуміємо! // Вісник Книжкової палати. — 2002. — № 9. — С. 24–25.
2. *Куфман М. И., Чернягова В. Н.* 60 лет стандартизации в СРСР: (1925-1985). Основные события и факты. – М.: Изд-во стандартов, 1985. – 152 с.
3. *Романюк М. М.* Загальна і спеціальна бібліографія: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Видавнича справа та редагування». Вид. 2-ге. — Львів, 2003. — 96 с.
4. *Стандарти у поліграфії* (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунюк, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2004.—312 с.— Бібліогр.
5. *Тимошик М. С.* Українські видавничі стандарти: до питання про концепцію розробки і впровадження у практику вітчизняного книговидання // Наукові записки Ін-ту журналістики // Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2001. — Т.3 (квітень-червень).— С. 41–49.
6. *Тимошик М. С.* Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 560 с. (Серія Бібліотека видавця, редактора, автора»).

7. *Хойнацький М.* Основи стандартизації // Вісник Книжкової палати. — серія статей: 2001.— № 11, 12.; 2002. —№ 1–7.
8. *Хойнацький М.* Основи стандартизації і використання стандартів у видавництві. — К.: Вища школа, 1993. — 150 с.
9. *Шаповал М. І.* Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації: Підручник. — 3-є вид., перероб. і доп. — К: Вид-во Європ. у-ту, 2002. —174 с.

Семінарське заняття 1 (2 год).
Вступні зауваги до курсу «Видавничі стандарти».
З історії стандартизації

Семінарське заняття 2 (2 год).
Стандартизація в сучасній видавничій справі:
стан, проблеми, тенденції

Лекція 2.
Класифікація видавничих стандартів. Сучасний стан розробки та
впровадження видавничих стандартів в Україні (2 год)

План

1. Поділ та класифікація стандартів видавництва.
2. Розробки сучасних стандартів та теренах України.

Основні поняття: стандарт, стандартизація, поділ, принцип, закон, класифікація, засіб, рівень, організація, видавництво.

Рекомендована література:

1. *Романюк М. М.* Загальна і спеціальна бібліографія: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Видавнича справа та редагування». Вид. 2-ге. — Львів, 2003. — 96 с.
2. *Стандарти у поліграфії* (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунок, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2004.—312 с.— Бібліогр.
3. *Тимошик М. С.* Українські видавничі стандарти: до питання про концепцію розробки і впровадження у практику вітчизняного книговидання // Наукові записки Ін-ту журналістики // Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2001. — Т.3 (квітень-червень).— С. 41–49.
4. *Тимошик М. С.* Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 560 с. (Серія Бібліотека видавця, редактора, автора).
5. *Хойнацький М.* Основи стандартизації // Вісник Книжкової палати. — серія статей: 2001.— № 11, 12.; 2002. —№ 1–7.

6. *Хойнацький М.* Основи стандартизації і використання стандартів у видавництві. — К.: Вища школа, 1993. — 150 с.

7. *Шаповал М. І.* Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації: Підручник. — 3-є вид., перероб. і доп. — К.: Вид-во Європ. у-ту, 2002. — 174 с.

Лекція 3.

Типологія видавничої продукції у трактуванні видавничих стандартів (2 год)

План

1. Поняття про термінологічний стандарт.
2. Уживання термінів у текстах стандартів.
3. Типологія видавничої продукції у трактуванні нормативно-технічних документів:
 - ДСТУ 3017–95 Видання. Основні види. Терміни та визначення.
 - Проект ДСТУ Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення.
 - ГСТУ 29.6–2000 Видання для дітей. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги.
 - Проект ДСТУ Інформація та документація. Видання інформаційні. Загальні вимоги.
 - ГСТУ 29.1–97 Журнали. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги.
 - ГСТУ 29.3–2000 Газети. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги.
 - ГСТУ 29.5–2001. Видання книжкові. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги.

Основні поняття: стандарт, стандартизація, термін, закон, документ, термін, книжкове видання, текст, видавництво.

Рекомендована література:

1. *Стандарти у поліграфії* (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунок, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л.: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2004.—312 с.— Бібліогр.

2. *Тимошик М. С.* Українські видавничі стандарти: до питання про концепцію розробки і впровадження у практику вітчизняного книговидання // Наукові записки Ін-ту журналістики // Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2001. — Т.3 (квітень-червень).— С. 41–49.

3. *Тимошик М. С.* Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 560 с. (Серія Бібліотека видавця, редактора, автора).

4. *Хойнацький М.* Основи стандартизації // Вісник Книжкової палати. — серія статей: 2001.— № 11, 12.; 2002. — № 1–7.

5. *Хойнацький М.* Основи стандартизації і використання стандартів у видавництві. — К.: Вища школа, 1993. — 150 с.

6. *Шаповал М. І.* Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації: Підручник. — 3-є вид., перероб. і доп. — К: Вид-во Європ. у-ту, 2002. — 174 с.

Лекція 4.

Видавничі стандарти: основні поліграфічні правила і норми.

Видавничі стандарти про поліграфічне виконання книжкового видання (2 год)

План

1. Вимоги до оригіналів для поліграфічного відтворення (ДСТУ 3772–98 Оригінали для поліграфічного відтворення).
2. Поліграфічні поняття у термінологічних видавничих стандартах:
 - поліграфічне виконання (ДСТУ 3018-95);
 - технологія поліграфічних процесів (ДСТУ 3003-95).
3. Вимоги державних стандартів України до випуску поліграфічного виконання книжкових видань, їх зовнішнього оформлення:
 - комплекс вимог до поліграфічного виконання книжкового видання у ГСТУ 29.5-2001;
 - характеристика типів обкладинок і палітурок за ГСТУ 29.4-2001 Обкладинки та палітурки. Типи;
 - регламентація навчальної книжки (за ГСТУ 29.2–97 «Підручники і навчальні посібники для загальноосвітніх шкіл та інших типів середніх навчальних закладів. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги» та «ДСанПіН 5.5.6—138—2007 Державними санітарними правилами і нормами. Гігієнічними вимогами...»);
 - особливості поліграфічного виконання книжкової продукції для дитячої аудиторії (ГСТУ 29.6-2000 «Видання для дітей. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги»).

Семінарське заняття 3 (2 год).

Засадничі поліграфічні поняття у трактуванні видавничих стандартів

Семінарське заняття 4 (2 год).

Поліграфічне виконання друкованого видання як чинник його загальної якості

Підсумковий контроль (2 год)

Змістовий модуль 2.
ВИДАВНИЧІ СТАНДАРТИ У СУЧАСНІЙ
РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧІЙ ПРАКТИЦІ

Лекція 5.

Стандарти та терміни.

Їх визначення та використання в роботі редактора (2 год)

План

1. Розвиток української термінології і побудова державних стандартів України.
2. Вимоги до змісту і структури стандартів на терміни і визначення.
3. Побудова терміноstatті.

Основні поняття: стандарт, стандартизація, термін, засіб, застосування, вимога, організація, видавництво, терміноstatтя.

Рекомендована література:

1. *Куфман М. И., Чернягова В. Н.* 60 лет стандартизации в СРСР: (1925-1985). Основные события и факты. – М.: Изд-во стандартов, 1985. – 152 с.
2. *Романюк М. М.* Загальна і спеціальна бібліографія: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Видавнича справа та редагування». Вид. 2-ге. — Львів, 2003. — 96 с.
3. *Стандарти у поліграфії (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі):* Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунюк, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2004.—312 с.— Бібліогр.
4. *Тимошик М. С.* Українські видавничі стандарти: до питання про концепцію розробки і впровадження у практику вітчизняного книговидання // Наукові записки Ін-ту журналістики // Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2001. — Т.3 (квітень-червень).— С. 41–49.
5. *Тимошик М. С.* Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 560 с. (Серія Бібліотека видавця, редактора, автора»).
6. *Хойнацький М.* Основи стандартизації // Вісник Книжкової палати. — серія статей: 2001.— № 11, 12.; 2002. — № 1–7.
7. *Шаповал М. І.* Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації: Підручник. — 3-є вид., перероб. і доп. — К: Вид-во Європ. у-ту, 2002. —174 с.

Лекція 6.

Оформлення вихідних відомостей у неперіодичних виданнях (2 год)

План

1. Оформлення вихідних відомостей у книжці.
2. Оформлення вихідних відомостей в образотворчих плакатах.
3. Оформлення вихідних відомостей в аркушевих текстових виданнях.
4. Оформлення вихідних відомостей в інформаційних виданнях.

Основні поняття: стандарт, стандартизація, книга, закон, образотворче мистецтво, аркуш, текст, видавництво, інформація.

Рекомендована література:

1. *Добровольський О., Хойнацький М.* Свого цураємось, а чужого не розуміємо! // Вісник Книжкової палати. — 2002. — № 9. — С. 24–25.
2. *Куфман М. И., Чернягова В. Н.* 60 лет стандартизации в СРСР: (1925-1985). Основные события и факты. — М.: Изд-во стандартов, 1985. — 152 с.
3. *Романюк М. М.* Загальна і спеціальна бібліографія: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Видавнича справа та редагування». Вид. 2-ге. — Львів, 2003. — 96 с.
4. *Тимошик М. С.* Українські видавничі стандарти: до питання про концепцію розробки і впровадження у практику вітчизняного книговидання // Наукові записки Ін-ту журналістики // Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2001. — Т.3 (квітень-червень). — С. 41–49.
5. *Тимошик М. С.* Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 560 с. (Серія Бібліотека видавця, редактора, автора»).
6. *Шаповал М. І.* Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації: Підручник. — 3-є вид., перероб. і доп. — К: Вид-во Європ. у-ту, 2002. — 174 с.

Семінарське заняття 5 (2 год).

Вихідні відомості в книжковому виданні.

Лекція 7.

Поліграфічне виконання як об'єкт стандартизації (2 год)

План

1. Вимоги НД до шрифтового оформлення видання.
2. Вимоги НД до форматів книжкової, журнальної продукції.
3. Санітарно-гігієнічні вимоги до окремих видів видань.

Основні поняття: стандарт, стандартизація, оформлення, вимога, книга, поліграфія, організація, об'єкт.

Рекомендована література:

1. *Добровольський О., Хойнацький М.* Свого цураємось, а чужого не розуміємо! // Вісник Книжкової палати. —2002. —№ 9. —С. 24–25.
2. *Романюк М. М.* Загальна і спеціальна бібліографія: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Видавнича справа та редагування». Вид. 2-ге. — Львів, 2003. — 96 с.
3. *Стандарти у поліграфії* (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунок, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2004.—312 с.— Бібліогр.
4. *Тимошик М. С.* Українські видавничі стандарти: до питання про концепцію розробки і впровадження у практику вітчизняного книговидання // Наукові записки Ін-ту журналістики // Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2001. — Т.3 (квітень-червень).— С. 41–49.
5. *Хойнацький М.* Основи стандартизації // Вісник Книжкової палати. — серія статей: 2001.— № 11, 12.; 2002. —№ 1–7.
6. *Хойнацький М.* Основи стандартизації і використання стандартів у видавництві. — К.: Вища школа, 1993. — 150 с.

Лекція 8.

Оформлення вихідних відомостей у періодичних і продовжуваних виданнях (2 год)

План

1. Оформлення вихідних відомостей у періодичних виданнях: газетах та журналах.
2. Оформлення вихідних відомостей у продовжуваних виданнях.
3. Оформлення вихідних відомостей у нотних виданнях.

Основні поняття: стандарт, стандартизація, оформлення, принцип, засіб, періодизація, організація, оформлення, видавництво, нота, продукція.

Рекомендована література:

1. *Добровольський О., Хойнацький М.* Свого цураємось, а чужого не розуміємо! // Вісник Книжкової палати. —2002. —№ 9. —С. 24–25.
2. *Куфман М. И., Чернягова В. Н.* 60 лет стандартизации в СРСР: (1925-1985). Основные события и факты. – М.: Изд-во стандартов, 1985. – 152 с.
3. *Романюк М. М.* Загальна і спеціальна бібліографія: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Видавнича справа та редагування». Вид. 2-ге. — Львів, 2003. — 96 с.
4. *Стандарти у поліграфії* (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунок, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л: [Університет

«Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2004.—312 с.— Бібліогр.

5. *Тимошик М. С.* Українські видавничі стандарти: до питання про концепцію розробки і впровадження у практику вітчизняного книговидання // Наукові записки Ін-ту журналістики // Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2001. — Т.3 (квітень-червень).— С. 41–49.

6. *Тимошик М. С.* Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 560 с. (Серія Бібліотека видавця, редактора, автора»).

7. *Хойнацький М.* Основи стандартизації // Вісник Книжкової палати. — серія статей: 2001.— № 11, 12.; 2002. —№ 1–7.

8. *Хойнацький М.* Основи стандартизації і використання стандартів у видавництві. — К.: Вища школа, 1993. — 150 с.

9. *Шаповал М. І.* Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації: Підручник. — 3-є вид., перероб. і доп. — К: Вид-во Європ. у-ту, 2002. —174 с.

Семінарське заняття 6 (2 год). Вихідні відомості в періодичних виданнях

Лекція 9.

Видавниче оформлення продукції в умовах глобалізації світового друку (2 год)

План

1. Макет анотованої каталожної картки книжкового видання.
2. Вимоги до анотації та реферату.
3. Авторський знак та міжнародний знак охорони авторського права (copyright-копірайт).
4. Міжнародний стандартний номер видання (ISBN).
5. Міжнародна стандартна нумерація серіальних видань (ISSN).
6. Штрихкодозна позначка EAN.

Основні поняття: стандарт, стандартизація, макет, каталог, принцип, карта, авторський знак, право, організація, номер, серія, видавництво, штрихкод.

Рекомендована література:

1. *Романюк М. М.* Загальна і спеціальна бібліографія: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Видавнича справа та редагування». Вид. 2-ге. — Львів, 2003. — 96 с.

2. *Стандарти у поліграфії* (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунюк, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2004.—312 с.— Бібліогр.

3. *Тимошик М. С.* Українські видавничі стандарти: до питання про концепцію розробки і впровадження у практику вітчизняного книговидання // Наукові записки Ін-ту журналістики // Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2001. — Т.3 (квітень-червень).— С. 41–49.

4. *Хойнацький М.* Основи стандартизації // Вісник Книжкової палати. — серія статей: 2001.— № 11, 12.; 2002. —№ 1–7.

5. *Хойнацький М.* Основи стандартизації і використання стандартів у видавництві. — К.: Вища школа, 1993. — 150 с.

6. *Шаповал М. І.* Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації: Підручник. — 3-є вид., перероб. і доп. — К: Вид-во Європ. у-ту, 2002. —174 с.

Семінарське заняття 7 (2 год).

Види нормативних документів, їх значення для роботи редактора

Лекція 10.

Метрологічні стандарти, їхнє використання у видавничій справі (2 год)

План

1. Забезпечення єдності вимірювань.
2. Системи одиниць фізичних величин.
3. Міжнародна система одиниць (СІ) та спеціальні одиниці.
4. Основні поняття метрології.
5. Рекомендації щодо використання одиниць СІ.

Основні поняття: стандарт, стандартизація, вимірювання, система, одиниця, метрологія, видавництво.

Рекомендована література:

1. *Добровольський О., Хойнацький М.* Свого цураємось, а чужого не розуміємо! // Вісник Книжкової палати. —2002. —№ 9. —С. 24–25.

2. *Куфман М. И., Чернягова В. Н.* 60 лет стандартизации в СРСР: (1925-1985). Основные события и факты. – М.: Изд-во стандартов, 1985. – 152 с.

3. *Романюк М. М.* Загальна і спеціальна бібліографія: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Видавничча справа та редагування». Вид. 2-ге. — Львів, 2003. — 96 с.

4. *Стандарти у поліграфії (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі):* Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунок, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2004.—312 с.— Бібліогр.

5. *Тимошик М. С.* Українські видавничі стандарти: до питання про концепцію розробки і впровадження у практику вітчизняного книговидання //

Наукові записки Ін-ту журналістики // Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2001. — Т.3 (квітень-червень).— С. 41–49.

6. *Тимошик М. С.* Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 560 с. (Серія Бібліотека видавця, редактора, автора»).

7. *Хойнацький М.* Основи стандартизації // Вісник Книжкової палати. — серія статей: 2001.— № 11, 12.; 2002. —№ 1–7.

8. *Хойнацький М.* Основи стандартизації і використання стандартів у видавництві. — К.: Вища школа, 1993. — 150 с.

9. *Шаповал М. І.* Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації: Підручник. — 3-є вид., перероб. і доп. — К: Вид-во Європ. у-ту, 2002. —174 с.

Семінарське заняття 8 (2 год).

Методика роботи редактора з термінологічними стандартами

Підсумковий контроль (2 год)

IV. ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1.

ІСТОРІЯ І СУЧАСНИЙ СТАН СТАНДАРТИЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

Семінарське заняття 1 (2 год).

Вступні зауваги до курсу «Видавничі стандарти».

З історії стандартизації

План

1. Феномен стандартизації у людській культурі.
2. Значення стандартизації у видавничій сфері. Культура видання і його відповідність видавничим стандартам.
3. Основні категорії стандартизації: мета, об'єкти і суб'єкти, принципи і засоби.
4. Основні віхи історії стандартизації.

Основні поняття: стандарт, стандартизація, феномен, категорія, видавництво, культура, категорія, історія.

Рекомендована література:

1. *Добровольський О., Хойнацький М.* Свого цураємось, а чужого не розуміємо! // Вісник Книжкової палати. — 2002. — № 9. — С. 24–25.
2. *Куфман М. И., Чернягова В. Н.* 60 лет стандартизации в СРСР: (1925-1985). Основные события и факты. — М.: Изд-во стандартов, 1985. — 152 с.
3. *Тимошик М. С.* Українські видавничі стандарти: до питання про концепцію розробки і впровадження у практику вітчизняного книговидання // Наукові записки Ін-ту журналістики // Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2001. — Т. 3 (квітень-червень). — С. 41–49.
4. *Тимошик М. С.* Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 560 с. (Серія Бібліотека видавця, редактора, автора»).
5. *Хойнацький М.* Основи стандартизації // Вісник Книжкової палати. — серія статей: 2001. — № 11, 12.; 2002. — № 1–7.
6. *Хойнацький М.* Основи стандартизації і використання стандартів у видавництві. — К.: Вища школа, 1993. — 150 с.

Семінарське заняття 2 (2 год).

Стандартизація в сучасній видавничій справі:

стан, проблеми, тенденції

План

1. Категорії нормативних документів із стандартизації. Класифікація видавничих стандартів.
2. Типова структура видавничого стандарту.

3. Сучасний стан розробки та впровадження видавничих стандартів в Україні.
4. Україна як учасник міжнародних організацій із стандартизації.

Основні поняття: стандарт, стандартизація, розробка, нормативний документ, класифікація.

Рекомендована література:

1. *Добровольський О., Хойнацький М.* Свого цураємось, а чужого не розуміємо! // Вісник Книжкової палати. — 2002. — № 9. — С. 24–25.
2. *Куфман М. И., Чернягова В. Н.* 60 лет стандартизации в СРСР: (1925-1985). Основные события и факты. — М.: Изд-во стандартов, 1985. — 152 с.
3. *Романюк М. М.* Загальна і спеціальна бібліографія: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Видавнича справа та редагування». Вид. 2-ге. — Львів, 2003. — 96 с.
4. *Стандарти у поліграфії* (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунюк, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2004.—312 с.— Бібліогр.
5. *Тимошик М. С.* Українські видавничі стандарти: до питання про концепцію розробки і впровадження у практику вітчизняного книговидання // Наукові записки Ін-ту журналістики // Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2001. — Т.3 (квітень-червень).— С. 41–49.
6. *Тимошик М. С.* Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 560 с. (Серія Бібліотека видавця, редактора, автора).
7. *Хойнацький М.* Основи стандартизації // Вісник Книжкової палати. — серія статей: 2001.— № 11, 12.; 2002. — № 1–7.
8. *Хойнацький М.* Основи стандартизації і використання стандартів у видавництві. — К.: Вища школа, 1993. — 150 с.
9. *Шаповал М. І.* Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації: Підручник. — 3-є вид., перероб. і доп. — К: Вид-во Європ. у-ту, 2002. — 174 с.

Семінарське заняття 3 (2 год). **Засадничі поліграфічні поняття** **у трактуванні видавничих стандартів** **План**

1. Класифікація оригіналів для поліграфічного відтворення та вимоги до них у ДСТУ 3772–98 «Оригінали для поліграфічного відтворення».
2. Термінологічний стандарт ДСТУ 3018–95 «Видання. Поліграфічне виконання. Терміни та визначення».

3. ДСТУ 3003–95: технологія поліграфічних процесів у термінах і визначеннях.

4. Класифікація обкладинок і палітурок для друкованих видань за ГСТУ 29.4-2001 «Обкладинки та палітурки. Типи».

Основні поняття: стандарт, стандартизація, технологія, трактування, класифікація, оригінал, поліграфія, технологія.

Рекомендована література:

1. *Гавенко С., Кулік Л., Мартинюк М.* Конструкція книги. — Львів, 1999. — 135 с.

2. *Киппхан* Гельмут. Энциклопедия по печатным средствам информации. Технологии и способы производства / Пер. с нем. — М.: МГУП, 2003. — 1280 с.

3. *Пикок Дж.* Издательское дело / Пер. с англ. 2-е изд., испр. и доп.— М.: ЭКОМ, 2002. — 424 с.: илл.

4. *Поліграфічні матеріали: Підручник / Жидецький Ю. Ц., Лазаренко О. В., Лотошинська Н. Д. та ін. / За заг. ред. док. тех. наук, проф. Е. Т. Лазаренка.*— Львів: Афіша, 2001. — 328 с.

5. *Сава В. І.* Основи техніки творення книги: Навч. посібник.— Л.: Каменяр, 2000.— 136 с.: табл., рис.

6. *Стандарты по издательскому делу / Сост.: А. А. Джиго, С. Ю. Калинин.*— М.: Юристь, 1998.— 376 с.

7. *Стандарти у поліграфії (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунок, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2004.—312 с.— Бібліогр.*

8. *Шевченко В. Е.* Художньо-технічне редагування: Тексти лекцій для студентів відділення «Видавнича справа та редагування». — К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2005. — 254 с.

9. *Энциклопедия книжного дела / Ю. Ф. Майсурадзе, А. Э. Мильчин, Н. П. Маковеев и др.*— Изд. 2-е, перераб. и доп.— М.: Юристь, 2004.— 634 с.— (Книжное дело).

Семінарське заняття 4 (2 год).

Поліграфічне виконання друкованого видання як чинник його загальної якості

План

1. Порівняльна характеристика вимог видавничих стандартів до поліграфічного виконання книжкових і періодичних видань.

2. Аналіз практики дотримання поліграфічних правил і норм виконання друкованої продукції.

3. Типологія поліграфічних браків.

Основні поняття: стандарт, стандартизація, поліграфія, друк, видання, якість, аналіз, правила, вимоги, книга, періодичні видання.

Рекомендована література:

1. *Гавенко С., Кулік Л., Мартинюк М.* Конструкція книги. — Львів, 1999. — 135 с.
2. *Киппхан* Гельмут. Энциклопедия по печатным средствам информации. Технологии и способы производства / Пер. с нем. — М.: МГУП, 2003. — 1280 с.
3. *Пикок Дж.* Издательское дело / Пер. с англ. 2-е изд., испр. и доп. — М.: ЭКОМ, 2002. — 424 с.: илл.
4. *Сава В. І.* Основи техніки творення книги: Навч. посібник. — Л.: Каменяр, 2000. — 136 с.: табл., рис.
5. *Стандарты* по издательскому делу / Сост.: А. А. Джиго, С. Ю. Калинин. — М.: Юристь, 1998. — 376 с.
6. *Стандарти* у поліграфії (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунюк, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л.: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2004. — 312 с. — Бібліогр.
7. *Тимошик М. С.* Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 560 с. (Серія «Бібліотека видавця, редактора, автора»).
8. *Шаповал М. І.* Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації: Підручник. — 3-є вид., перероб. і доп. — К: Вид-во Європ. у-ту, 2002. — 174 с.
9. *Шевченко В. Е.* Художньо-технічне редагування: Тексти лекцій для студентів відділення «Видавнича справа та редагування». — К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2005. — 254 с.
10. *Энциклопедия* книжного дела / Ю. Ф. Майсурадзе, А. Э. Мильчин, Н. П. Маковеев и др. — Изд. 2-е, перераб. и доп. — М.: Юристь, 2004. — 634 с. — (Книжное дело).

Змістовий модуль 2.

ВИДАВНИЧІ СТАНДАРТИ У СУЧАСНІЙ РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧІЙ ПРАКТИЦІ

Семінарське заняття 5 (2 год).

Вихідні відомості в книжковому виданні

План

1. Відомості про авторів та інших осіб, які брали участь у створенні книжкового видання;

2. Назва видання;
3. Надзаголовкові дані;
4. Підзаголовкові дані;
5. Вихідні дані;
6. Випускні дані,
7. Класифікаційні індекси;
8. Міжнародні стандартні номери;
9. Знак охорони авторського права.

Основні поняття: стандарт, стандартизація, вихідні відомості, книга, видання, надзаголовок, підзаголовок, назва, класифікація, знак, авторське право.

Рекомендована література:

1. *Апарат* видання. Вихідні відомості на звороті титульного аркуша // Вісник Книжкової палати. — 2003. — № 3. — С. 15–20.
2. *Апарат* видання. Вихідні відомості на останній сторінці // Вісник Книжкової палати. — 2003. — № 4. — С. 14–18.
3. *Мильчин А. Э., Чельцова Л. К.* Справочник издателя и автора: Редакционно-издательское оформление издания.— М.: Олимп: ООО “Фирма «Изд-во АСТ»”, 1999. — 688 с.
4. *Пикок Дж.* Издательское дело / Пер. с англ. 2-е узд., испр. и доп.— М.: ЭКОМ, 2002. — 424 с.: илл.
5. *Погореловська Ірина.* ISBN як найголовніший міжнародний стандарт книги / Друкарство. — 1999. — № 5— С.32–33.
6. *Стандарты* по издательскому делу / Сост.: А. А. Джиго, С. Ю. Калинин.— М.: Юристь, 1998.— 376 с.
7. *Стандарти у поліграфії* (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунюк, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л: [Університет «Україна»: ДП “УкрНДНЦ”: УАД: ХК “Бліц-Інформ”], 2004.—312 с.— Бібліогр.
8. *Тимошик М. С.* Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 560 с. (Серія «Бібліотека видавця, редактора, автора»).
9. *Шаповал М. І.* Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації: Підручник. — 3-є вид., перероб. і доп. — К: Вид-во Європ. у-ту, 2002. —174 с.

Семінарське заняття 6 (2 год).

Вихідні відомості в періодичних виданнях

План

1. Заголовок (назва) періодичного видання.
2. Окремий заголовок випуску.

3. Надзаголовкові дані.
4. Підзаголовкові дані.
5. Нумерація.
6. Вихідні дані.
7. Відомості про редакторів, редакційну колегію, укладачів, художників, коректорів.
8. Знак охорони авторського права.
9. Міжнародний стандартний номер серіальних видань.
10. Анотація на періодичне видання.
11. Бібліографічну колонка.
12. Індекс Укрпошти.
13. Випускні дані.

Основні поняття: стандарт, стандартизація, вихідні відомості, періодика, видання, заголовок, підзаголовок, надзаголовок, редактор, номер, відомість, індекс, бібліографія.

Рекомендована література:

1. *Мильчин А. Э., Чельцова Л. К.* Справочник издателя и автора: Редакционно-издательское оформление издания.— М.: Олимп: ООО «Фирма «Изд-во АСТ»», 1999.— 688 с.
2. *Стандарты по издательскому делу / Сост.: А. А. Джиго, С. Ю. Калинин.*— М.: Юристь, 1998.— 376 с.
3. *Стандарти у поліграфії (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунюк, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2004.—312 с.— Бібліогр.*
4. *Тимошик М. С.* Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 560 с. (Серія «Бібліотека видавця, редактора, автора»).

Семінарське заняття 7 (2 год).

Види нормативних документів, їх значення для роботи редактора

План

1. Види нормативних документів?
2. Об'єкт стандартизації і які є види стандартів за об'єктом стандартизації в Україні?
3. Які є види стандартів за призначенням?
4. Які є види стандартів за сферою дії?
5. Які є види стандартів за ступенем обов'язковості?
6. Який стандарт називають державним?
7. Як здійснюють розробку міждержавних стандартів?

8. Як вносять зміни до стандартів?

Основні поняття: стандарт, стандартизація, вид, нормативний документ, редактор, призначення, обов'язковість, розробка, зміна.

Рекомендована література:

Основна

1. Гавенко С., Мельников О. Стандарти у видавничо-поліграфічній галузі. – Львів: Українська академія друкарства, 2006. – 134 с.
2. Державна система стандартизації України: Збірник матеріалів. – К., 1993.
3. Стандарти у поліграфії: Стандартизація у видавничій, поліграфічній та пакувальній справі: Навч. посіб. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунюк, П. Пашуля, Б. Мамут. – К.: Ун-т “Україна”, 2004. – 312 с.
4. Тимошук М. Книга для автора, редактора, видавця. – К.: Наша наука і культура, 2006. – 400 с.
5. Хойнацький М. Основи стандартизації і використання стандартів у видавництві. – К.: Вища школа, 1993. – 150 с.

Додаткова

1. Про державний нагляд за додержанням стандартів, норм і правил та відповідальність за їх порушення: Декрет Кабінету Міністрів України від 8.04.93 № 30-93 // Урядовий кур'єр. – 1993. – 20 квіт.
2. Про забезпечення єдності вимірювань: Декрет Кабінету Міністрів України від 26.04.93 № 40-93 // Урядовий кур'єр. – 1993. – 11 трав.
3. Про стандартизацію і сертифікацію: Декрет Кабінету Міністрів України від 10.05.93 // Урядовий кур'єр. – 1993. – 22 трав.
4. Соглашение о проведении согласованной политики в области стандартизации, метрологии и сертификации // Стандарты и качество. – 1992. – №5. – С.3-4.

Семінарське заняття 8 (2 год).

Методика роботи редактора з термінологічними стандартами.

План

1. Що таке «термін»?
2. Що таке поле для терміна?
3. Що таке «номен»?
4. На основі якого принципу розробляють міждержавні стандарти на терміни і визначення?
5. В чому полягає семантичний спосіб творення термінів?
6. В чому полягає синтаксичний спосіб творення термінів?
7. В чому полягає морфологічний спосіб творення термінів?
8. Які основні вимоги до термінів.
9. Коли застосовуються в практиці стандартизації так звані короткі форми?

10. Коли до окремих термінів у стандарті наведено також їх короткі форми?
11. Як можна змінювати наведені визначення термінів?
12. Які терміни у стандартах наведено як довідкові і як їх позначають?
13. Які достовірні термінологічні джерела інформації ви знаєте?

Основні поняття: стандарт, стандартизація, термін, номен, принцип, семантика, синтаксис, морфологія, форма.

Рекомендована література:

Основна

1. Гавенко С., Мельников О. Стандарти у видавничо-поліграфічній галузі. – Львів: Українська академія друкарства, 2006. – 134 с.
2. Дяков А. Кияк Т., Куделько З. Основи термінотворення. – К.: Видавничий дім "KM Academia", 2000. – 218 с.
3. Стандарти у поліграфії: Стандартизація у видавничій, поліграфічній та пакувальній справі: Навч. посіб. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунюк, П. Пашуля, Б. Мамут. – К.: Ун-т "Україна", 2004. – 312 с.
4. Тимошик М. Книга для автора, редактора, видавця. – К.: Наша наука і культура, 2006. – 400 с.
5. Хойнацький М. Основи стандартизації і використання стандартів у видавництві. – К.: Вища школа, 1993. – 150 с.
6. ДСТУ 3660-2000. Термінологічні стандарти

Додаткова

1. Крижанівська А., Симоненко Л. Актуальні проблеми упорядкування наукової термінології. К., 1987.
2. Наконечна Г. Термінологічне словникарство сьогодні // Український правопис і наукова термінологія: проблеми норми і сучасність: М-ли засідань Мовознавчої комісії і Комісії всесвітньої літератури НТШ у Львові 1996-1997 рр. Львів, 1997. – С. 108–115.

V. КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Розділи (обсяг в годинах)	Вид контролю	Оцінки
Змістовий модуль 1. ІСТОРІЯ і СУЧАСНИЙ СТАН СТАНДАРТИЗАЦІЇ В УКРАЇНІ (12 годин)		
<i>Тема. Детальна характеристика державної системи стандартизації та сертифікації. Міжнародні організації із стандартизації (4 год)</i>	Перевірка конспектів	5
<i>Тема. Типологія неперіодичних видань (за національними НД) (4 год)</i>	Обговорення на практичному занятті	5
<i>Тема. Типологія періодичних та продовжуваних видань (за національними НД) (4 год)</i>	Перевірка конспектів	5
Змістовий модуль 2. ВИДАВНИЧІ СТАНДАРТИ У СУЧАСНІЙ РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧІЙ ПРАКТИЦІ (28 годин)		
<i>Тема. Видавничі стандарти про поліграфічне виконання періодичних видань і календарів (4 год)</i>	Обговорення на практичному занятті	5
<i>Тема. Особливості поліграфічного виконання газет і журналів (4 год)</i>	Перевірка конспектів	5
<i>Тема. Вихідні відомості в образотворчих плакатах, аркушевих текстових та інформаційних виданнях (4 год)</i>	Обговорення на практичному занятті	5
<i>Тема. Вихідні відомості в продовжуваних і нотних виданнях (4 год)</i>	Перевірка конспектів	5
<i>Тема. Друкована продукція для дітей і юнацтва в розрізі правил і норм поліграфічного виконання (4 год)</i>	Обговорення на практичному занятті	5
<i>Тема. Макет анотованої каталожної картки книжкового видання. Вимоги до реферату (4 год)</i>	Перевірка конспектів	5

<i>Тема. Видання в контексті національного та світового друку (4 год)</i>	Перевірка конспектів	5
Разом: 40 год.	Разом: 50	

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1.

ІСТОРІЯ І СУЧАСНИЙ СТАН СТАНДАРТИЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

Самостійна робота 1.

Детальна характеристика державної системи стандартизації та сертифікації. Міжнародні організації із стандартизації (4 год)

ПЛАН

1. Стандартизація у житті суспільства, її мета та принципи.
2. Основні поняття стандартизації.
3. Характеристика державної системи стандартизації та сертифікації.
4. Міжнародні організації із стандартизації.

Завдання для студентів

1. Зробити короткий огляд історії стандартизації.
2. Коротко охарактеризувати розвиток і застосування стандартизації в СРСР.

Запитання для самоконтролю

1. Яка роль стандартизації в житті суспільства?
2. Що таке стандарт і стандартизація?
3. Дати визначення основним поняттям стандартизації.
4. Яка мета і принципи стандартизації?
5. Що передбачає проведення єдиної економічної політики системами стандартизації, метрології та сертифікації?
6. З яких документів складається фонд нормативно-технічної документації із стандартизації?
7. Які вимоги належать до обов'язкових вимог стандартів?
8. Які знаєте міжнародні організації зі стандартизації?

Рекомендована література:

Основна

1. Гавенко С., Мельников О. Стандарти у видавничо-поліграфічній галузі. – Львів: Українська академія друкарства, 2006. – 134 с.

2. Стандарти у поліграфії: Стандартизація у видавничій, поліграфічній та пакувальній справі: Навч. посіб. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунюк, П. Пашуля, Б. Мамут. – К.: Ун-т “Україна”, 2004. – 312 с.

3. Тимошук М. Книга для автора, редактора, видавця. – К.: Наша наука і культура, 2006. – 400 с.

4. Хойнацький М. Основи стандартизації і використання стандартів у видавництві. – К.: Вища школа, 1993. – 150 с.

Додаткова

1. Про державний нагляд за додержанням стандартів, норм і правил та відповідальність за їх порушення: Декрет Кабінету Міністрів України від 8.04.93 № 30-93 // Урядовий кур’єр. – 1993. – 20 кв.іт.

2. Про забезпечення єдності вимірювань: Декрет Кабінету Міністрів України від 26.04.93 № 40-93 // Урядовий кур’єр. – 1993 – 11 трав.

3. Про стандартизацію і сертифікацію: Декрет Кабінету Міністрів України від 10.05.93 // Урядовий кур’єр. – 1993. – 22 трав.

Самостійна робота 2.

Типологія неперіодичних видань (за національними НД) (4 год)

ПЛАН

1. ДСТУ 3017–95 Видання. Основні види. Терміни та визначення.

2. ГСТУ 29.6–2000 Видання для дітей. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги.

3. Видання інформаційні. Загальні вимоги (проект).

Завдання для студентів

Оберіть три друковані видання різних видів. Дайте їм повну характеристику за критеріями, поданими в ДСТУ 3017–95 Видання. Основні види. Терміни та визначення.

Схема характеристики друкованого видання:

- за *цільовим призначенням* (офіційне, наукове, науково-популярне, науково-виробниче, виробничо-практичне, нормативне виробничо-практичне, виробничо-практичне видання для аматорів, навчальне, громадсько-політичне, довідкове, видання для організації дозвілля, рекламне, літературно-художнє);

- за *аналітико-синтетичним переробленням інформації* (інформаційне, бібліографічне, реферативне, оглядове, дайджест);

- за *інформаційними знаками* (текстове, нотне, картографічне, образотворче);

- за *матеріальною конструкцією* (книжкове, журнальне, аркушеве, газетне, буклет, карткове, плакат, поштова картка, комплектне видання, книжка-іграшка);

- за *обсягом* (книга, брошура, листівка);

- за *складом основного тексту* (моновидання, збірник);

- *за періодичністю* (неперіодичне, серіальне, періодичне, продовжуване);
- *за структурою* (серія, однотомне (однотомник), багатотомне (багатотомник), зібрання творів, вибрані твори);
- *неперіодичні видання за інформаційними ознаками* (монографія, автореферат дисертації, препринт, тези доповідей (повідомлень) наукової конференції (з'їзду, симпозіуму), матеріали конференції (з'їзду, симпозіуму), збірник наукових праць, статут, інструкція, стандарт, преїскурант, паспорт, посібник, наочний посібник, практичний посібник, навчальний посібник, навчальний наочний посібник, навчально-методичний посібник, практичний поради́ник, підручник, хрестоматія, методичні рекомендації [методичні вказівки], курс лекцій, текст лекцій, конспект лекцій, навчальна програма, практикум, словник, енциклопедія, енциклопедичний словник, мовний словник, тлумачний словник, термінологічний словник, розмовник, довідник, путівник, проспект, каталог, альбом, атлас, афіша [оголошення], інформаційний листок, документально-художнє видання, науково-художнє видання, альманах, антологія);
- *види періодичних і продовжуваних видань* (газета, громадсько-політична газета, спеціалізована газета, спеціальний газетний випуск, журнал [часопис], громадсько-політичний журнал, науковий журнал, науково-популярний журнал, виробничо-практичний журнал, популярний журнал, літературно-художній журнал, реферативний журнал, бюлетень, нормативний бюлетень, довідковий бюлетень, рекламний бюлетень, бюлетень-хроніка, бюлетень-таблиця, статистичний бюлетень, календар, таблиць-календар, відривний [перекидний] календар, календар книжкового типу, календар знаменних дат, експрес-інформація).

Питання для самоконтролю

1. Які видання входять до складу періодичних та неперіодичних видань?
2. Зобразіть схему характеристики друкованого видання.

Рекомендована література:

1. *Гавенко С., Кулік Л., Мартинюк М.* Конструкція книги. — Львів, 1999. — 135 с.
2. *Киппхан* Гельмут. Энциклопедия по печатным средствам информации. Технологии и способы производства / Пер. с нем. — М.: МГУП, 2003. — 1280 с.
3. *Сава В. І.* Основи техніки творення книги: Навч. посібник.— Л.: Каменяр, 2000.— 136 с.: табл., рис.
4. *Стандарти* по издательскому делу / Сост.: А. А. Джиго, С. Ю. Калинин.— М.: Юристь, 1998.— 376 с.
5. *Стандарти* у поліграфії (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунюк, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2004.—312 с.— Бібліогр.

6. *Тимошик М. С.* Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 560 с. (Серія «Бібліотека видавця, редактора, автора»).

7. *Энциклопедия книжного дела* / Ю. Ф. Майсурадзе, А. Э. Мильчин, Н. П. Маковеев и др.— Изд. 2-е, перераб. и доп.— М.: Юристъ, 2004.— 634 с. — (Книжное дело)

Самостійна робота 3. **Типологія періодичних та продовжуваних видань** **(за національними НД) (4 год)**

ПЛАН

1. ДСТУ 3017–95 Видання. Основні види. Терміни та визначення.
2. ГСТУ 29.1–97 Журнали. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги
3. ГСТУ 29.3–2000 Газети. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги
4. ГСТУ 29.5–2001 Видання книжкові. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги.

Завдання для студентів

Виготовте брошуру «Основні види видавничої продукції (за нормативно-технічними документами України)». У ній побудуйте типологічні ряди видань:

- книжкових;
- журнальних;
- газетних;
- календарів;
- бюлетенів.

Рекомендована література:

1. *Киппхан* Гельмут. Энциклопедия по печатным средствам информации. Технологии и способы производства / Пер. с нем. — М.: МГУП, 2003. — 1280 с.

2. *Стандарты* по издательскому делу / Сост.: А. А. Джиго, С. Ю. Калинин.— М.: Юристъ, 1998.— 376 с.

3. *Стандарти* у поліграфії (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунюк, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л.: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2004.—312 с.— Бібліогр.

4. *Тимошик М. С.* Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 560 с. (Серія «Бібліотека видавця, редактора, автора»).

Змістовий модуль 2.
ВИДАВНИЧІ СТАНДАРТИ У СУЧАСНІЙ
РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧІЙ ПРАКТИЦІ

Самостійна робота 4.
Видавничі стандарти про поліграфічне виконання
періодичних видань і календарів (4 год)

ПЛАН

1. Вимоги державних стандартів України щодо поліграфічного виконання періодичних видань:
 - ГСТУ 29.1-97. Журнали. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги;
 - ГСТУ 29.3-2000. Газети. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги.
2. Вимоги державних стандартів України щодо поліграфічного виконання календарів (ТУ У 29.005-95. Календарі. Технічні умови).

Завдання для студентів

Віднайдіть спільне та відмінне (на кількох прикладах) у поліграфічних стандартах при виданні періодичних видань та календарів. Здійсніть загальний порівняльний аналіз із неперіодичними виданнями.

Рекомендована література:

1. *Добровольський О., Хойнацький М.* Свого цураємось, а чужого не розуміємо! // Вісник Книжкової палати. — 2002. — № 9. — С. 24–25.
2. *Куфман М. И., Чернягова В. Н.* 60 лет стандартизации в СРСР: (1925-1985). Основные события и факты. – М.: Изд-во стандартов, 1985. – 152 с.
3. *Романюк М. М.* Загальна і спеціальна бібліографія: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Видавничча справа та редагування». Вид. 2-ге. — Львів, 2003. — 96 с.
4. *Стандарти у поліграфії* (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунок, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2004.—312 с.— Бібліогр.
5. *Тимошик М. С.* Українські видавничі стандарти: до питання про концепцію розробки і впровадження у практику вітчизняного книговидання // Наукові записки Ін-ту журналістики // Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2001. — Т.3 (квітень-червень).— С. 41–49.
6. *Тимошик М. С.* Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 560 с. (Серія Бібліотека видавця, редактора, автора).

7. *Хойнацький М.* Основи стандартизації // Вісник Книжкової палати. — серія статей: 2001.— № 11, 12.; 2002. — № 1–7.

8. *Хойнацький М.* Основи стандартизації і використання стандартів у видавництві. — К.: Вища школа, 1993. — 150 с.

9. *Шаповал М. І.* Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації: Підручник. — 3-є вид., перероб. і доп. — К: Вид-во Європ. у-ту, 2002. — 174 с.

Самостійна робота 5.

Особливості поліграфічного виконання газет і журналів (4 год)

ПЛАН

1. Поліграфічне виконання журналів (за ГСТУ 29.1-97).
2. Поліграфічне виконання газет (за ГСТУ 29.3-2000).
3. Технічні умови виготовлення календарів (ТУ У 29.005-95).

Завдання для студентів

Зберіть зразки періодики (не менше 4-х прикладів), де дотримані поліграфічні вимоги видавничих стандартів. Проаналізуйте зібрані матеріали: з'ясуйте спільне і відмінне у правилах і нормах виконання газети і журналу (журналу і календаря, газети і календаря).

Рекомендована література:

1. *Гавенко С., Кулік Л., Мартинюк М.* Конструкція книги. — Львів, 1999. — 135 с.

2. *Киппхан Гельмут.* Энциклопедия по печатным средствам информации. Технологии и способы производства / Пер. с нем. — М.: МГУП, 2003. — 1280 с.

3. *Пикок Дж.* Издательское дело / Пер. с англ. 2-е изд., испр. и доп.— М.: ЭКОМ, 2002. — 424 с.: илл.

4. *Сава В. І.* Основи техніки творення книги: Навч. посібник.— Л.: Каменяр, 2000.— 136 с.: табл., рис.

5. *Стандарты* по издательскому делу / Сост.: А. А. Джиго, С. Ю. Калинин.— М.: Юристъ, 1998.— 376 с.

6. *Стандарти у поліграфії* (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунюк, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2004.—312 с.— Бібліогр.

7. *Тимошик М. С.* Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 560 с. (Серія «Бібліотека видавця, редактора, автора»).

8. *Шаповал М. І.* Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації: Підручник. — 3-є вид., перероб. і доп. — К.: Вид-во Європ. у-ту, 2002. — 174 с.

9. *Шевченко В. Е.* Художньо-технічне редагування: Тексти лекцій для студентів відділення «Видавнича справа та редагування». — К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2005. — 254 с.

10. *Энциклопедия книжного дела / Ю. Ф. Майсурадзе, А. Э. Мильчин, Н. П. Маковеев и др.*— Изд. 2-е, перераб. и доп.— М.: Юристъ, 2004.— 634 с. — (Книжное дело).

Самостійна робота 6.

Вихідні відомості в образотворчих плакатах, аркушевих текстових та інформаційних виданнях (4 год)

ПЛАН

1. Оформлення вихідних відомостей в образотворчих плакатах.
2. Оформлення вихідних відомостей в аркушевих текстових виданнях.
3. Оформлення вихідних відомостей в інформаційних виданнях.

Завдання для студентів

Підберіть приклади правильного (не менше 2-х) і помилкового (не менше 2-х) оформлення вихідних відомостей в образотворчих плакатах, аркушевих текстових та інформаційних виданнях (загалом не менше 12-ти прикладів). Проаналізуйте зібрані матеріали.

Рекомендована література:

1. *Мильчин А. Э., Чельцова Л. К.* Справочник издателя и автора: Редакционно-издательское оформление издания.— М.: Олимп: ООО «Фирма «Изд-во АСТ»», 1999.— 688 с.
2. *Погореловська Ірина.* ISBN як найголовніший міжнародний стандарт книги / Друкарство. — 1999. — № 5— С.32–33.
3. *Стандарты по издательскому делу / Сост.: А. А. Джиго, С. Ю. Калинин.*— М.: Юристъ, 1998.— 376 с.
4. *Стандарти у поліграфії (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунюк, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2004.—312 с.— Бібліогр.*

Самостійна робота 7.

Вихідні відомості в продовжуваних і нотних виданнях (4 год)

ПЛАН

1. Оформлення вихідних відомостей у періодичних виданнях:
 - у газетах;
 - у журналах.
2. Оформлення вихідних відомостей у продовжуваних виданнях.
3. Оформлення вихідних відомостей у нотних виданнях.

Завдання для студентів

Підберіть приклади продовжуваних (не менше 2-х) і нотних (не менше 2-х) видань. Проаналізуйте їхні вихідні відомості.

Рекомендована література:

1. *Гавенко С., Кулік Л., Мартинюк М.* Конструкція книги. — Львів, 1999. — 135 с.
2. *Киппхан Гельмут.* Энциклопедия по печатным средствам информации. Технологии и способы производства / Пер. с нем. — М.: МГУП, 2003. — 1280 с.
3. *Пикок Дж.* Издательское дело / Пер. с англ. 2-е изд., испр. и доп.— М.: ЭКОМ, 2002. — 424 с.: илл.
4. *Сава В. І.* Основи техніки творення книги: Навч. посібник.— Л.: Каменяр, 2000.— 136 с.: табл., рис.
5. *Стандарты* по издательскому делу / Сост.: А. А. Джиго, С. Ю. Калинин.— М.: Юристъ, 1998.— 376 с.
6. *Стандарти у поліграфії* (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунюк, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2004.—312 с.— Бібліогр.
7. *Тимошик М. С.* Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 560 с. (Серія «Бібліотека видавця, редактора, автора»).
8. *Шаповал М. І.* Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації: Підручник. — 3-є вид., перероб. і доп. — К.: Вид-во Європ. у-ту, 2002. — 174 с.
9. *Шевченко В. Е.* Художньо-технічне редагування: Тексти лекцій для студентів відділення «Видавнича справа та редагування». — К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2005. — 254 с.

Самостійна робота 8.

Друкована продукція для дітей і юнацтва в розрізі правил і норм поліграфічного виконання (4 год)

ПЛАН

1. ГСТУ 29.2–97 Підручники і навчальні посібники для загальноосвітніх шкіл та інших типів середніх навчальних закладів. Поліграфічне виконання.

2. Особливості поліграфічного виконання книжкової продукції для дитячої аудиторії (ГСТУ 29.6-2002).

3. Ергономічність видавничої продукції як головний мотив документу «Державні санітарні правила і норми. Гігієнічні вимоги...» (додатково: ДСТУ 3899–99 «Дизайн і ергономіка. Терміни та визначення»).

Завдання для студентів

Зберіть зразки книжкової продукції (не менше 2-х прикладів), де дотримані поліграфічні вимоги видавничих стандартів, а також підберіть приклади книжок (не менше 2-х), де ці вимоги порушені. Проаналізуйте зібрані матеріали.

Рекомендована література:

1. *Гавенко С., Кулік Л., Мартинюк М.* Конструкція книги. — Львів, 1999. — 135 с.
2. *Кинпхан* Гельмут. Энциклопедия по печатным средствам информации. Технологии и способы производства / Пер. с нем. — М.: МГУП, 2003. — 1280с.
3. *Пикок Дж.* Издательское дело / Пер. с англ. 2-е изд., испр. и доп.— М.: ЭКОМ, 2002. — 424 с.: илл.
4. *Поліграфічні матеріали: Підручник / Жидецький Ю. Ц., Лазаренко О. В., Лотошинська Н. Д. та ін. / За заг. ред. док. тех. наук, проф. Е. Т. Лазаренка.*— Львів: Афіша, 2001. — 328 с.
5. *Сава В. І.* Основи техніки творення книги: Навч. посібник.— Л.: Каменяр, 2000.— 136 с.: табл., рис.
6. *Стандарти по издательскому делу / Сост.: А. А. Джиго, С. Ю. Калинин.*— М.: Юристъ, 1998.— 376 с.
7. *Стандарти у поліграфії (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунюк, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2004.— 312 с.— Бібліогр.*
8. *Шевченко В. Е.* Художньо-технічне редагування: Тексти лекцій для студентів відділення «Видавнича справа та редагування». — К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2005. — 254 с.
9. *Энциклопедия книжного дела / Ю. Ф. Майсурадзе, А. Э. Мильчин, Н. П. Маковеев и др.*— Изд. 2-е, перераб. и доп.— М.: Юристъ, 2004.— 634 с. — (Книжное дело).

Самостійна робота 9.

Макет анотованої каталожної картки книжкового видання.

Вимоги до реферату (4 год)

ПЛАН

1. Складові макета анотованої каталожної картки:

- заголовок бібліографічного запису (може бути замінений виділенням назви чи першого слова, враховуючи сполучники та прийменники);
- анотація (її наведення не є обов'язковим у підручниках для середніх шкіл);
- класифікаційні індекси УДК і ББК;
- авторський знак.

2. Вимоги до реферату.

3. Вимоги та правила складання бібліографічного запису і опису (за ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання» та ДСТУ 3582–97 Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила).

Завдання для студентів

Підберіть приклади правильного (не менше 5-ти) і помилкового (не менше 5-ти) оформлення елементів макету анотованої каталожної картки (загалом не менше 10-ти прикладів). Проаналізуйте зібрані матеріали.

Рекомендована література:

1. *Апарат* видання. Вихідні відомості на звороті титульного аркуша // Вісник Книжкової палати. — 2003. — № 3. — С. 15–20.
2. *Апарат* видання. Вихідні відомості на останній сторінці // Вісник Книжкової палати. — 2003. — № 4. — С. 14–18.
3. *Мильчин А. Э., Чельцова Л. К.* Справочник издателя и автора: Редакционно-издательское оформление издания.— М.: Олимп: ООО «Фирма «Изд-во АСТ»», 1999.— 688 с.
4. *Пикок Дж.* Издательское дело / Пер. с англ. 2-е узд., испр. и доп.— М.: ЭКОМ, 2002. — 424 с.: илл.
5. *Погореловська І.* ISBN як найголовніший міжнародний стандарт книги / Друкарство. — 1999. — № 5— С.32–33.
6. *Стандарты* по издательскому делу / Сост.: А. А. Джиго, С. Ю. Калинин.— М.: Юристь, 1998.— 376 с.
7. *Стандарти* у поліграфії (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунюк, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2004.—312 с.— Бібліогр.
8. *Тимошик М. С.* Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 560 с. (Серія «Бібліотека видавця, редактора, автора»).
9. *Енциклопедия* книжного дела / Ю. Ф. Майсурадзе, А. Э. Мильчин, Н. П. Маковеев и др.— Изд. 2-е, перераб. и доп.— М.: Юристь, 2004.— 634 с.— (Книжное дело).

Самостійна робота 10.

Видання в контексті національного та світового друку (4 год)

ПЛАН

1. Міжнародний стандартний номер видання ISBN (International Standard Book Number): елементи, порядок присвоєння та застосування (за ДСТУ 3814-98 «Інформація та документація. Видання. Міжнародна стандартна нумерація книг»; інструкцією «Про порядок надання міжнародного стандартного номера книги в Україні»).
2. Міжнародна стандартна нумерація серіальних видань (ISSN) (ДСТУ 4515:2006 «Інформація та документація. Видання. Міжнародна стандартна нумерація серіальних видань»).
3. Елементи, їх розташування у виданні міжнародного знаку охорони авторського права (copyright— копірайт).
4. Штрихкодозначка (Bookland EAN) (за ДСТУ 3145—95 «Коди та кодування інформації. Штрихове кодування. Загальні вимоги»; ДСТУ 3359—96 «Коди та кодування інформації. Штрихове кодування. Маркування об'єктів ідентифікації. Якість друку штрихових позначок. Загальні технічні вимоги та методи контролю» КНД 50—051—95 «Коди та кодування інформації. Штрихове кодування. Вибір і застосування штрихових кодів»).

Завдання для студентів

Підберіть приклади правильного (не менше 4-х) і помилкового (не менше 4-х) оформлення елементів ISBN і копірайту (загалом не менше 16-ти прикладів). Проаналізуйте зібрані матеріали.

Рекомендована література:

1. *Апарат* видання. Вихідні відомості на звороті титульного аркуша // Вісник Книжкової палати. — 2003. — № 3. — С. 15–20.
2. *Апарат* видання. Вихідні відомості на останній сторінці // Вісник Книжкової палати. — 2003. — № 4. — С. 14–18.
3. *Пикок Дж.* Издательское дело / Пер. с англ. 2-е узд., испр. и доп.— М.: ЭКОМ, 2002. — 424 с.: илл.
4. *Погореловська І.* ISBN як найголовніший міжнародний стандарт книги / Друкарство. — 1999. — № 5— С.32–33.
5. *Сава В. І.* Основи техніки творення книги: Навч. посібник.— Л.: Каменяр, 2000.— 136 с.: табл., рис.
6. *Стандарты* по издательскому делу / Сост.: А. А. Джиго, С. Ю. Калинин.— М.: Юристь, 1998.— 376 с.
7. *Тимошик М. С.* Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 560 с. (Серія «Бібліотека видавця, редактора, автора»).
8. *Енциклопедия* книжного дела / Ю. Ф. Майсурадзе, А. Э. Мильчин, Н. П. Маковеев и др.— Изд. 2-е, перераб. и доп.— М.: Юристь, 2004.— 634 с. — (Книжное дело).

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Разом - 90 годин, з них:

лекцій – 20 годин, семінарів – 16 годин, підсумковий контроль – 4 години, самостійна робота – 40 годин, індивідуальні – 10 годин.

Ти- жні	Тема лекцій	Теми семінарських занять	Теми самостійних завдань	Інди- віду- альні	Підсум- ковий модуль- ний кон- троль
Змістовий модуль 1.					
Історія і сучасний стан стандартизації в Україні					
I.	Поняття про стандартизацію. З історії стандартизації				
II.		Вступні зауваги до курсу «Видавничі стандарти». З історії стандартизації		2 год	
III.		Стандартизація в сучасній видавничій справі: стан, проблеми, тенденції			
IV.	Класифікація видавничих стандартів. Сучасний стан розробки та впровадження видавничих стандартів в Україні		Детальна характеристика державної системи стандартизації та сертифікації. Міжнародні організації із стандартизації		
V.	Типологія видавничої продукції у трактуванні видавничих стандартів		Типологія неперіодичних видань (за національними НД)		
VI.			Типологія періодичних та продовжуваних		

			видань (за національними НД)		
VII.	Видавничі стандарти: основні поліграфічні правила і норми. Видавничі стандарти про поліграфічне виконання книжкового видання	Зasadничі поліграфічні поняття у трактуванні видавничих стандартів			
VIII.		Поліграфічне виконання друкованого видання як чинник його загальної якості		2 год	
					Підсумковий контроль
Змістовий модуль 2. Видавничі стандарти у сучасній редакційно-видавничій практиці					
IX.	Стандарти та терміни. Їх визначення та використання в роботі редактора		Видавничі стандарти про поліграфічне виконання періодичних видань і календарів	2 год	
X.			Особливості поліграфічного виконання газет і журналів		
XI.	Оформлення вихідних відомостей у неперіодичних виданнях				
XII.		Вихідні відомості в книжковому виданні			

XIII.	Поліграфічне виконання як об'єкт стандартизації		Вихідні відомості в образотворчих плакатах, аркушевих текстових та інформаційних виданнях	2 год	
XIV.	Оформлення вихідних відомостей у періодичних і продовжуваних виданнях		Вихідні відомості в продовжуваних і нотних виданнях		
XV.		Вихідні відомості в періодичних виданнях			
XVI.	Видавниче оформлення продукції в умовах глобалізації світового друку		Друкована продукція для дітей і юнацтва в розрізі правил і норм поліграфічного виконання	2 год	
XVII.			Макет анотованої каталожної картки книжкового видання. Вимоги до реферату		
XVIII.		Види нормативних документів, їх значення для роботи редактора			
XIX.	Метрологічні стандарти, їхнє використання у видавничій справі		Видання в контексті національного та світового друку		

XX.		Методика роботи редактора з термінологічними стандартами			
					Підсумковий контроль

VII. Індивідуальна науково-дослідна робота

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Видавничо-поліграфічні стандарти» – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- ✓ конспект із теми (модуля) за заданим планом;
- ✓ конспект із теми (модуля) за планом, який студент розробив самостійно;
- ✓ анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історико-мовознавчі розвідки;
- ✓ повідомлення з теми, рекомендованої викладачем ;
- ✓ повідомлення з теми (без рекомендації викладача): сучасні відкриття у галузі видавничої справи, аналіз інформації, самостійні дослідження ;
- ✓ історико-біографічні дослідження у вигляді есе;
- ✓ науково-педагогічне дослідження у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) .

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-мовознавчого дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Критерії оцінювання ІНДЗ

(науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження.	3 бали
2.	Складання плану реферату.	3 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	15 балів
4.	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій.	3 бали

5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження.	3 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел).	3 бали
Разом		30 балів

Шкала оцінювання ІНДЗ

(науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату)

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	26-30	Відмінно
Достатній	18-25	Добре
Середній	7-17	Задовільно
Низький	0-6	Незадовільно

**Орієнтовна тематика реферативних досліджень з навчальної
дисципліни «Видавничо-поліграфічні стандарти»**

1. Стандартизація у видавничій сфері.
2. Мета, принципи, об'єкти і суб'єкти стандартизації у розрізі специфіки видавничої справи.
3. Стандартизації в історії людської цивілізації.
4. Види стандартизації. Міжнародне співробітництво у видавничій стандартизації.
5. Стисла історія видавничої стандартизації в Україні.
6. Категорії нормативних документів із стандартизації.
7. Розробка і застосування видавничих стандартів в Україні: сучасний етап.
8. Стандарти, що регламентують терміни та визначення.
9. Основні положення, терміни та законодавча база класифікації видань.
10. Оригінали для поліграфічного відтворення.
11. Вимоги Державних стандартів України щодо типології та поліграфічного виконання неперіодичних видань, їх зовнішнього оформлення.
12. Вимоги Державних стандартів України щодо типології та поліграфічного виконання періодичних видань.
13. Вихідні відомості у друкованих виданнях різних видів: розрізнення типового та особливого.
14. Вихідні відомості у періодичних і продовжуваних виданнях.
15. Вихідні відомості у книжкових і нотних виданнях.
16. Вихідні відомості в аркушевих виданнях; календарях; виданнях, призначених для експорту.
17. Макет анотованої каталожної картки книжкового видання та порядок її оформлення. Реферат і анотація.
18. Міжнародний стандартний номер видання та порядок його застосування.
19. Авторський знак і знак охорони авторського права у друкованому виданні.
20. Перспективи вітчизняної стандартизації у галузі видавничої справи (тенденції, прогнози, проекти)
21. Аналіз практики застосування видавничих стандартів у книжкових виданнях (за період 2007–2008 рр.).
22. Аналіз практики застосування видавничих стандартів у журнальних виданнях (за період 2007–2008 рр.).
23. Аналіз практики застосування видавничих стандартів у газетах (за період 2007–2008 рр.).
24. Підручник і посібник для середньої школи: вимоги стандартів і реалії.
25. Сучасна дитяча книжка: вимоги стандартів і реалії.
26. Види титулів у книжковому виданні: історичний досвід і сучасні підходи.
27. Типові помилки в оформленні бібліографії.

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат, есе.
- **Комп'ютерного контролю:** тестові програми.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 74	«задовільно»	ED
75 – 89	«добре»	CB
90 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у таблиці.

Розрахунок балів із предмету

II семестр

Вид роботи	максимальна кількість балів за один вид роботи	обов'язкова кількість за курс	максимальна кількість балів за всі види роботи
1. Відвідування лекцій	1	10	10
2. Відвідування семінарів	1	3	3
3. Виконання завдання для самостійної роботи	5	10	50

4. Робота на семінарському занятті (доповідь, виступ, повідомлення, участь в дискусії)	10	3	30
5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ)	30	1	30
6. Підсумковий контроль	25	2	50
Всього	173		
Коефіцієнт за курс	2,9		

Вид контролю – екзамен

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

Словесні: лекція (традиційна, проблемна, вступна, оглядова) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінарське заняття, пояснення, розповідь, бесіда.

Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

Практичні: тести.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;

X. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

Закони України

Про видавничу справу: Закон України від 5.06.97. № 318/97-ВР // Офіційний вісник України. — 1997. — № 28.— С. 3–17.

Про стандартизацію: Закон України від 17.05. 2001. №2408-III // Відомості Верховної Ради України. — 2001.— №31. — Ст. 145.— С. 618–625.

НД (нормативні документи)

ГОСТ 7.4—86 СИБИД. Издания. Выходные сведения.— Введ. 01. 01. 88.— М.: Изд-во стандартов, 1987. —96 с.

ГОСТ ЭД 1 7.4—90 СИБИД. Издания. Выходные сведения: Доп. к ГОСТ 7.4—86.—Введ. 01.01.91. — М.: Изд-во стандартов, 1990. — 13 с.

ГОСТ 7.5—88 СИБИД. Журналы, сборники, информационные издания. Элементы издательского оформления.— Введ. 01.01.89. — М.: Изд-во стандартов, 1988. —28 с.

ГОСТ ЭД 1 7.4-90 СИБИД. Издания. Выходные сведения. (Чинний від 01.01.1991)

ГОСТ 7.9 (ИСО 214-76) СИБИД. Реферат и аннотация. Общие требования. — Взамен

ГОСТ 7.9—77.— Введ. 01.07.97.— Минск, 1996. —7 с.

ГОСТ 7.12—93 СИБИД. Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила.— Введ. 01.07.95.— М.: Изд-во стандартов, 1995.— 17 с.

ГОСТ 7.23—80 СИБИД. Издания информационные. Структура и оформление: Изм. №1 01.07.87. — Введ. 01.01.82. — М.: Изд-во стандартов, 1981. —9 с.

ГОСТ 7.62—90 СИБИД. Знаки для разметки оригиналов и исправления корректурных и пробных оттисков. Общие требования. — Введ. 01.01.91. — М.: Изд-во стандартов, 1990. — 15 с.

ГОСТ 5773—90 Издания книжные и журнальные. Форматы. — Введ. 01.07.91. — М.: Изд-во стандартов, 1990. — 2 с.

ДСТУ 3017—95 Видання. Основні види. Терміни та визначення.— Чинний від 01.01.96. — К.: Держстандарт України, 1996. — 47 с.

ДСТУ 3018—95 Видання. Поліграфічне виконання. Терміни та визначення. — Чинний від 01.01.96. — К.: Держстандарт України, 1995. —24 с.

ДСТУ 3145—95 Коды та кодування інформації. Штриховое кодування. Загальні вимоги.— Чинний від 01. 01. 96. — К.: Держстандарт України, 1995. — 8 с.

ДСТУ 3359—96 Коды та кодування інформації. Штриховое кодування. Маркування об'єктів ідентифікації. Якість друку штрихових позначок. Загальні технічні вимоги та методи контролю. — Чинний від 01.01.97. — К.: Держстандарт України, 1996.— 26 с.

КНД 50—051—95 Коды та кодування інформації. Штриховое кодування. Вибір і застосування штрихових кодів. — Чинний від 01.01.96. — К.: Держстандарт України, 1995. —27 с.

ДСТУ 3281-95. Порядок розроблення міждержавних стандартів. (Чинний від 01.04.96)

ДСТУ 3582—97 Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила. — Чинний від 01.07.98. — К.: Держстандарт України, 1998. — 26 с.

ДСТУ 3772—98 Оригінали для поліграфічного відтворення. Загальні технічні вимоги. — На заміну ОСТ 29.106—90 та ОСТ 29.115—88; Чинний від 01.07.99. — К.: Держстандарт України, 1999. — 21 с.

ДСТУ 3814—98 Інформація _____ та документація. Видання. Міжнародна стандартна нумерація книг. — Чинний від 01.01.2000. — К.: Держстандарт України. — 4 с.

ДСТУ 3899-99 Дизайн і ергономіка. Терміни та визначення. (Чинний від 01.04.2001)

ДСТУ 3003-95 Технологія поліграфічних процесів. Терміни та визначення (Чинний від 01.01.1996)

ДСТУ 4515:2006 Інформація та документація. Видання. Міжнародна стандартна нумерація серіальних видань (ISO 3297:1998, NEQ). — На зміну ГОСТ 7.56—89 (СТ СЭВ 175—75, ИСО 3297—86); Чинний від 01.07.2007. — К.: Держспоживстандарт України, 2007. — 5 с.

ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 СІБВС. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання. — На зміну ГОСТ 7.1—84, ГОСТ 7.16—79, ГОСТ 7.18—79,

ГОСТ 7.34—81, ГОСТ 7.40—82; Чинний від 01.07.2007. — К.: Держспоживстандарт України, 2007. — 47 с.

ГСТУ 29.1—97 Журнали. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги. — На заміну ОСТ 29.33—78, ОСТ 29.74—82, ОСТ 29.75—84, ОСТ 29.94—84; Чинний від 01.07.97.

ГСТУ 29.2—97 Підручники і навчальні посібники для загальноосвітніх шкіл та інших типів середніх навчальних закладів. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги. — На заміну ОСТ 29.113—86, ОСТ 29.116—87; Чинний від 01.07.97.

ГСТУ 29.3—2000 Газети. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги. — На заміну ОСТ 29.22—86, ОСТ 29.107—85; Чинний від 01.07.2000.

ГСТУ 29.4—2001 Обкладинки та палітурки. Типи. — На заміну ГОСТ 22240—76; Чинний від 01.01.2002.

ГСТУ 29.5—2001 Видання книжкові. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги. — На заміну ОСТ 29.62—86; Чинний від 01.07.2001.

ГСТУ 29.6—2000 Видання для дітей. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги. — Вперше. Чинний від 01.08.2002.

ДСанПіН 5.5.6—138—2007 Державні санітарні правила і норми. Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей. — На зміну ДСанПіН 5.5.6.084—2002; Чинний від 01.01.2007.

СОУ 22.2-02477019—01:2004 Картки образотворчі немарковані. Технічні умови. — На заміну ТУ 29.01-26-90; Чинний від 01.10.2001.

СОУ 22.2-02477019-02:2005 Видання аркушеві. Технічні умови. — На заміну

ТУ У 29.008-95.

ТУ У 29.005-95 Календарі. Технічні умови. — На заміну ТУ 29.1-35-89; Чинний від 01.04.95.

Про порядок надання міжнародного стандартного номера книги в Україні: Інструкція. — К.: Кн. палата України, 2006. — 23 с.

Проекти державних стандартів

ДСТУ «Інформація та документація. Видання. Вихідні відомості»

ДСТУ «Інформація та документація. Видання. Оформлення матеріалів у журналах і збірниках»

ДСТУ «Інформація та документація. Видання інформаційні. Загальні вимоги»

ДСТУ «Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення»

ДСТУ на зміну ДСТУ 3582—97

ДСТУ на зміну ДСТУ 3814—98.

Основні джерела

1. *Апарат* видання. Вихідні відомості на звороті титульного аркуша // Вісник Книжкової палати. — 2003. — № 3. — С. 15–20.

2. *Апарат* видання. Вихідні відомості на останній сторінці // Вісник Книжкової палати. — 2003. — № 4. — С. 14–18.

3. *Гавенко С., Кулік Л., Мартинюк М.* Конструкція книги. — Львів, 1999. — 135 с.

4. *Киппхан* Гельмут. Энциклопедия по печатным средствам информации. Технологии и способы производства / Пер. с нем. — М.: МГУП, 2003. — 1280 с.

5. *Куфман М. И., Чернягова В. Н.* 60 лет стандартизации в СРСР: (1925-1985). Основные события и факты. — М.: Изд-во стандартов, 1985. — 152 с.

6. *Мильчин А. Э., Чельцова Л. К.* Справочник издателя и автора: Редакционно-издательское оформление издания. — М.: Олимп: ООО «Фирма «Изд-во АСТ»», 1999. — 688 с.

7. *Пикок Дж.* Издательское дело / Пер. с англ. 2-е узд., испр. и доп. — М.: ЭКОМ, 2002. — 424 с.: илл.

8. *Погореловська Ірина.* ISBN як найголовніший міжнародний стандарт книги / Друкарство. — 1999. — № 5 — С.32–33.

9. *Поліграфічні матеріали: Підручник / Жидецький Ю. Ц., Лазаренко О. В., Лотошинська Н. Д. та ін. / За заг. ред. док. тех. наук, проф. Е. Т. Лазаренка.* — Львів: Афіша, 2001. — 328 с.

10. *Сава В. І.* Основи техніки творення книги: Навч. посібник. — Л.: Каменярь, 2000. — 136 с.: табл., рис.

11. *Стандарти* по издательскому делу / Сост.: А. А. Джиго, С. Ю. Калинин. — М.: Юристъ, 1998. — 376 с.

12. *Стандарти у поліграфії (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад.: С.*

Ярема, В. Моргунюк, П. Пашуля, Б. Мамут: К.–Л.: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2004.—312 с.— Бібліогр.

13. *Тимошик М. С.* Українські видавничі стандарти: до питання про концепцію розробки і впровадження у практику вітчизняного книговидання // Наукові записки Ін-ту журналістики // Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2001. — Т.3 (квітень-червень).— С. 41–49.

14. *Тимошик М. С.* Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 560 с. (Серія «Бібліотека видавця, редактора, автора»).

15. *Шаповал М. І.* Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації: Підручник. — 3-є вид., перероб. і доп. — К: Вид-во Європ. у-ту, 2002. —174 с.

16. *Шевченко В. Е.* Художньо-технічне редагування: Тексти лекцій для студентів відділення «Видавнича справа та редагування». — К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2005. — 254 с.

17. *Енциклопедія книжного дела* / Ю. Ф. Майсурадзе, А. Э. Мильчин, Н. П. Маковеев и др.— Изд. 2-е, перераб_____ и доп.— М.: Юристь, 2004.— 634 с. — (Книжное дело).

Додаткова література

1. *Добровольський О., Хойнацький М.* Свого цураємось, а чужого не розуміємо! // Вісник Книжкової палати. —2002. —№ 9. —С. 24–25.

2. *Романюк М. М.* Загальна і спеціальна бібліографія: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Видавнича справа та редагування». Вид. 2-ге. — Львів, 2003. — 96 с.

3. *Хойнацький М.* Основи стандартизації // Вісник Книжкової палати. — серія статей: 2001.— № 11, 12.; 2002. —№ 1–7.

4. *Хойнацький М. С.* Основи стандартизації і використання стандартів у видавництві. — К.: Вища школа, 1993. — 150 с.